

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 530/2021-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s. r. o., Dunajská 32, Bratislava, IČO 51 003 848, v mene ktorej koná advokát JUDr. Miloš Kvasňovský, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 149/2012 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 149/2012 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 149/2012 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **2 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Bratislava I **p o v i n n ý** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Bratislava I **j e p o v i n n ý** sťažovateľovi nahradiť trovy konania v sume **460,90 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“),

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

6. Na základe výzvy ústavného súdu podpredseda okresného súdu vo vyjadrení uviedol, že, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a prehľadu jednotlivých úkonov vykonaných od vybavenia sťažnosti na prietahy, okresný súd koná priebežne a bez prietahov. V tejto veci bolo 6 odročených/zrušených pojednávaní, a to trikrát na strane sťažovateľa (z dôvodu rokovania so žalovanou, na základe žiadosti nového právneho zástupcu sťažovateľa a z dôvodu vyhotovenia znaleckého posudku), jedenkrát z dôvodu, že rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia nebolo právoplatné, dvakrát na strane okresného súdu (jedenkrát bez špecifikovania dôvodu, jedenkrát pre režimové opatrenia súvisiace s prevenciou šírenia choroby COVID-19). V súčasnosti je v tejto veci nariadené pojednávanie na 15. jún 2022.

7. K vzniku prietahov v období od 11. januára 2016 do 3. februára 2017 a od 17. októbra 2017 do 7. mája 2018 podpredseda okresného súdu konštatoval, že k nim došlo z objektívnych príčin bez subjektívneho zavinenia predchádzajúcej zákonnej sudkyne, ako aj súčasnej zákonnej sudkyne. Tieto vznikli najmä z dôvodu nadmernej zaťažnosti súdneho oddelenia, pričom nezanedbateľným faktorom vplývajúcim na celkovú dĺžku konania je fluktuácia zamestnancov okresného súdu na všetkých pozíciách vrátane sudcov. Z tohto dôvodu opakovane dochádza k prerozdeľovaniu spisov z oddelení odchádzajúcich sudcov medzi zostávajúcich sudcov a k ich následnému preťažovaniu nutnosťou vybavovania aj vecí, ktoré im pôvodne nepatrili. Vo vzťahu k obdobiu už uvedenej nečinnosti podpredseda okresného súdu poznamenal, že ide o nečinnosť, ktorá súvisí s fyzickou nemožnosťou sudcu priebežne vybavovať všetky mu pridelené veci. Vzhľadom na ich celkový počet nie je možné ani určiť termín pojednávania vo všetkých nerozhodnutých veciach súčasne v jednom období. V tejto súvislosti zdôraznil, že neúnosná situácia na okresnom súde z hľadiska personálneho obsadenia a počtu nevybavených vecí nie je dlhodobo riešená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

8. Prílohu vyjadrenia podpredsedu okresného súdu tvorilo aj vyjadrenie zákonnej sudkyne. K stavu napadnutého konania do 11. decembra 2018 sa nevyjadřila z dôvodu, že dovtedy nebola zákonnou sudkyňou. Konštatovala, že má pridelený neprímeraný počet vecí vo svojom oddelení. V tejto veci termíny pojednávania nemôže nariaďovať v kratších časových intervaloch, keďže v iných veciach sú už určené termíny pojednávania vo výraznom časovom predstihu, t. j. až na september 2022. Okrem civilných vecí vybavuje ešte aj dedičskú agendu. Zákonná sudkyňa tiež uviedla, že svojím konaním strany sporu zapríčinili, že danú vec nebolo možné ukončiť meritórnym rozhodnutím. V ďalšej časti vyjadrenia poukázala aj na personálnu poddimenzovanosť okresného súdu vo vzťahu k sudcom. Podľa zákonnej sudkyne nemôže niesť osobnú zodpovednosť za nedostatočné personálne obsadenie okresného súdu, ktoré sa prejavuje v neprímeranom počte vecí, čo nemôže byť pričítané v neprospech aktívnych sudcov.

II.2. Replika sťažovateľa:

9. Sťažovateľ v replike zotrval na argumentácii obsiahnutej v ústavnej sťažnosti vzťahujúcej sa na jeho závery o porušení v bode 1 uvedených práv postupom okresného súdu v napadnutom

konaní. Okresný súd sám potvrdil, že v napadnutom konaní vznikli priet'ahy minimálne v období od 11. januára 2016 do 3. februára 2017 a od 17. októbra 2017 do 7. mája 2018.

10. Argumentácia okresného súdu je primárne založená na poukázaní na nadmernú pracovnú zaťaženosť súdneho oddelenia, čo však nezmierňuje dopady priet'ahov v tejto veci na osobný život sťažovateľa. Z vyjadrenia okresného súdu týkajúceho sa neprimeraného počtu spisov táto skutočnosť nemôže ospravedlniť zásah okresného súdu do v bode 1 uvedených práv sťažovateľa. Procesný postup okresného súdu bol v rozpore s princípmi účelnosti a hospodárnosti od podania žaloby do apríla 2020. V danom období vznikli priet'ahy v napadnutom konaní, ktoré bránili ukončiť túto vec v primeranom časovom rámci. Počas tohto obdobia sťažovateľ prispel k predĺženiu napadnutého konania len svojou žiadosťou o odročenie pojednávania nariadeného na 2. apríl 2014 z dôvodu neodkladných služobných povinností.

11. Podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd upustil v tejto veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práv uvedených v bode 1.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

14. Základnou povinnosťou všeobecného súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť okresného súdu vyplývala do 30. júna 2016 z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok a ktorý v čl. 17 upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb).

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

16. K právnej a skutkovej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že spotrebiteľské spory vrátane typu sporu, ktorý je prejednávaný v posudzovanej veci, patria aktuálne k štandardnej agende okresných súdov. Okresný súd netvrdí, že ide o vec právne či skutkovo zložitú a za takú ju nepovažuje ani ústavný súd. Napokon ani prípadná právna či skutková zložitosť veci nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku rozhodovania okresného súdu v tejto veci, ktorá nie je doteraz právoplatne skončená.

17. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd zistil, že okresný súd vyzval sťažovateľa dvakrát na odstránenie väd žaloby (uznesením zo 17. októbra 2012 a zo 4. decembra 2012). Okresný súd musel navyše vykonávať úkony týkajúce sa odstránenia väd žaloby, čo prispelo k predĺženiu napadnutého konania z dôvodov na strane sťažovateľa, avšak iba v minimálnej miere.

18. Ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných účastníkom konania zákonom (napr. riadny alebo mimoriadny opravný prostriedok, námietky zaujatosti, procesné návrhy a pod.) spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01). Okresný súd rozhodol o dvoch návrhoch sťažovateľa na pripustenie zmeny petitu žaloby uzneseniami z 9. októbra 2014 a z 3. decembra 2015 (po viac ako 3 rokoch od začatia napadnutého konania okresného súdu bol sťažovateľom definitívne ustálený jeho predmet). Zároveň okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia uznesením z 2. apríla 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 320/214 z 12. júna 2014. Využitím svojich práv sťažovateľ (v tomto prípade podaním už uvedených návrhov, o ktorých okresný súd bol povinný rozhodnúť) teda neprispel svojím správaním k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, avšak musel si byť vedomý toho, že tým prirodzene dochádza k oddialeniu rozhodnutia vo veci samej.

19. Ústavný súd ďalej konštatuje, že na základe žiadosti sťažovateľa z dôvodu neodkladných pracovných povinností (v tom čase sťažovateľ nebol zastúpený právnym zástupcom) bolo zrušené pojednávanie nariadené na 7. apríl 2014. Ďalšie pojednávanie nariadené na 19. október 2020 bolo zrušené na základe žiadosti sťažovateľa, keďže sa jeho nový právny zástupca nestihol oboznámiť so súdnym spisom. Zrušenie tohto pojednávania možno tiež pričítať na ťarchu sťažovateľa, keďže tento si zvolil právneho zástupcu pred jeho konaním. Okresný súd nemal inú možnosť, ako zrušiť pojednávanie, aby nebolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu.

20. Ústavný súd na už uvedené skutočnosti prihliadol pri určení výšky finančného zadosťučinenia sťažovateľovi.

21. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práv sťažovateľa, bol postup okresného súdu. Po jeho preskúmaní ústavný súd zistil, že došlo

k porušeniu práv sťažovateľa napriek tomu, že plynulému postupu okresného súdu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

22. Napadnuté konanie prebieha na okresnom súde viac ako 9,5 roka a dosiaľ nie je právoplatne skončené. Ani po viac ako 6 rokoch od definitívneho ustálenia predmetu napadnutého konania nebolo vydané meritorne rozhodnutie, čo ústavný súd nepovažuje za ústavne súladný postup okresného súdu.

23. Okolnosťou, ktorá mala podstatný vplyv na dĺžku napadnutého konania, bola úplná nečinnosť okresného súdu, a to v období od 30. decembra 2015, keď bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa, do 7. apríla 2017, keď uznesením okresného súdu bol sťažovateľ vyzvaný na vyjadrenie sa k vzájomnej žalobe žalovanej a zároveň bol žalovanej vyrubený súdny poplatok za podanie vzájomnej žaloby (približne 15 mesiacov). Okresný súd nevykonal úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka ani v období od 7. augusta 2017, keď boli sťažovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi doručené listiny, do 7. mája 2018, keď bolo nariadené hlavné pojednávanie na 8. október 2018 (9 mesiacov).

24. Ústavný súd poukazuje na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď sa v tejto veci doteraz uskutočnili len 3 pojednávania (12. marca 2015, 4. júna 2015 a 21. septembra 2015), na ktorých sa vyjadrili strany sporu k meritu veci alebo sa v nejakej miere uskutočnilo dokazovanie. Tieto však nemohli viesť k tomu, aby bolo rozhodnuté vo veci samej.

25. Pojednávanie nariadené na 12. december 2013 sa odročilo na návrh strán sporu z dôvodu rokovania o mimosúdnej dohode. Ďalšie pojednávania nariadené na 27. november 2015 (nešpecifikovaná príčina) a 3. október 2018 (dlhodobá práceneschopnosť predchádzajúcej zákonnej sudkyne) boli zrušené z dôvodov na strane okresného súdu. Pojednávanie nariadené na 14. jún 2021 okresný súd opätovne odročil na návrh strán sporu z dôvodu ďalšieho rokovania o mimosúdnej dohode napriek tomu, že už v minulosti rokovania o nej boli neúspešné (a tieto boli napokon neúspešné aj po odročení daného pojednávania).

26. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným prietahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania. Aj neefektívna a nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

27. Ústavný súd chápe a vníma ospravedlňovanie dĺžky konania nadmernou zaťaženosťou predchádzajúcej i terajšej zákonnej sudkyne a ich súdnych oddelení (a tiež vyjadrenie terajšej zákonnej sudkyne o nadmernom počte vecí, ktoré jej boli pridelené). To však nezabavuje okresný súd jeho zodpovednosti. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je úlohou zmluvných štátov dohovorou nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie

súdiv nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (rozsudok vo veci Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64).

28. Systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu sporových strán a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na zvýšený nápad vecí v príslušnej agende súdu a obmedzené personálne kapacity súdu (porov. napr. m. m. I. ÚS 119/03, m. m. III. ÚS 399/2010). Zmena zákonného sudcu, ku ktorej došlo v tejto veci, tiež nemôže byť pripočítaná na ťarchu strany sporu a nemá povahu okolností vylučujúcich zodpovednosť súdu vecne a miestne príslušného na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (obdobne I. ÚS 508/2015, I. ÚS 527/2015).

29. Ústavný súd teda konštatuje, že celková dĺžka napadnutého konania bola ovplyvnená nečinnosťou okresného súdu (približne 24 mesiacov) a nesústredenou činnosťou okresného súdu, ktorá má za následok vlečúce sa dokazovanie vo veci samej. Okresný súd teda nezvolil procesný postup smerujúci k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ stále nachádza. Je zrejmé, že len rýchla ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen účastníkov konania, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov. Štátna správa okresného súdu mohla napadnuté konanie už dávno identifikovať ako nevybavenú reštančnú vec a venovať jej náležitú pozornosť.

30. Z už uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

31. Keďže napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v ňom konal bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané zadost'učinenie

32. Sťažovateľ žiadal priznať finančné zadost'učinenie v sume 6 000 eur, keďže sa dlhodobo nachádza v právnej neistote. Viac ako 8 rokov „*sa bezúspešne pokúša uplatňovať svoje právne nároky, pričom márne vyvíja úsilie vedúce k preukázaniu svojich tvrdení bez očividného výsledku. Táto skutočnosť mu spôsobuje najmä materiálnu ujmu, ale aj ujmu morálnu, lebo v dôsledku nevyriešenej finančnej situácie prameniacej z jeho nefunkčného a nevyjasneného zmluvného vzťahu s veriteľom, ktorého konaním sa cíti byť nezákonne finančne postihovaný a ohrozený, prežíva stres, diskomfort a neistotu.*“.

33. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

34. V tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení jeho výšky ústavný súd musí zohľadniť konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä dĺžku

napadnutého konania, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa. Nemožno nevziať do úvahy tiež skutočnosť, že aj činnosť všeobecných súdov v období od marca 2020 až doteraz je výrazne dotknutá opatreniami v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, čo znamenalo a stále znamená sťažené vykonávanie pojednávaní, resp. nemožnosť ich vôbec vykonávať. Ústavný súd konštatuje, že táto skutočnosť mala vplyv na napadnuté konanie, keď pojednávanie nariadené na 1. apríl 2020 bolo zrušené. Túto skutočnosť však nemožno pričítať okresnému súdu, pretože bola zapríčinená objektívnym faktorom, ktorý vznikol mimo sféry okresného súdu.

35. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učineniam sťažovateľovi v sume 2 000 eur podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu). Ústavný súd zároveň nevyhovел časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadost'učinenie nad ústavným súdom priznanú sumu (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

36. Pri výpočte trov právneho konania ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 zodpovedá sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2020, ktorá bola vo výške 1 087 eur). Sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý priznaný úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 je v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

37. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 460,90 eur vrátane dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (ústavný súd považuje za preukázané, že právny zástupca sťažovateľa je platcom DPH)], a to za 2 úkony právnej pomoci vykonané v roku 2021, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom [§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky], podanie ústavnej sťažnosti [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky], a dvakrát paušálnu náhradu hotových výdavkov v roku 2021.

38. Ústavný súd nepriznal sťažovateľovi odmenu a režijný paušál za repliku k vyjadreniu okresného súdu k ústavnej sťažnosti. Túto skutočnosť ústavný súd odôvodňuje tým, že právny zástupca sťažovateľa v ňom jednak konštatoval skutočnosti, ktoré už boli uvedené v ústavnej sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľa zároveň reagoval na vyjadrenie okresného súdu, ale v zásade len vo vzťahu k nedostatočnému personálnemu obsadeniu okresného súdu, čo primárne nebolo predmetom rozhodovania ústavného súdu vo veci samej. Inými slovami, právny zástupca sťažovateľa neuviedol nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto nálezu.

39. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu